

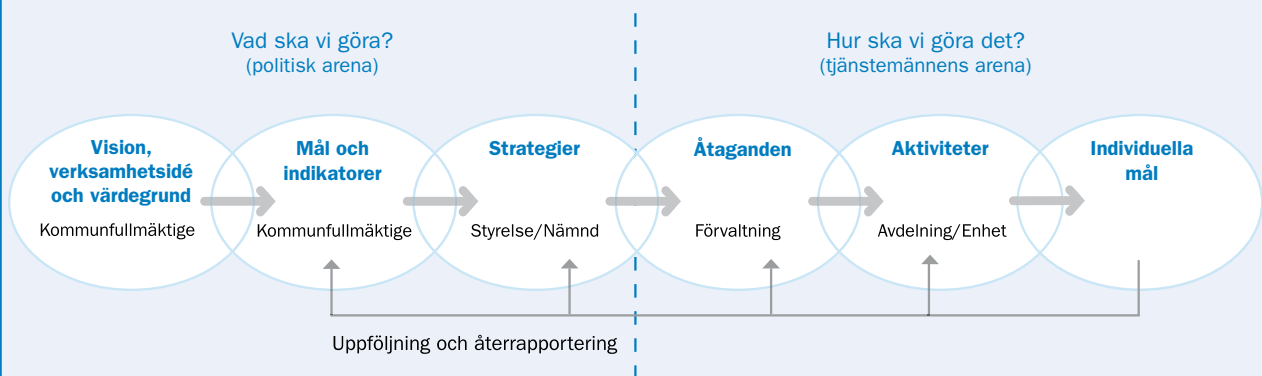
HANINGE KOMMUNS STYRMODELL

– en handledning

Haninge kommuns styrmodell

Styrmodellen ska bidra till fullmäktiges mål om god ekonomisk hushållning genom att strukturen för styrning blir begriplig och distinkt. En känd struktur och arbetsprocess med användbara verktyg för styrning och uppföljning förenklar förvaltningarnas administration och förbättrar nämndernas möjlighet att ha överblick över resultat och kvalitet.

”En vision kan sägas vara en drömbild och beskriver vad man vill uppnå.”

Foto: bildarkivet.se

Vision

En vision kan sägas vara en drömbild och beskriver vad man vill uppnå. Visionen uppdateras inte varje år, utan lever under en längre tid.

Fullmäktige formulerar kommunens övergripande vision. Visionen finns i Kommunfullmäktiges mål & budgetdokument som du hittar under Styrdokument på haninge.se. Nämnder, styrelser och andra politiska organ formulerar inte egna visioner.

Fullmäktige har beslutat om ett personalpolitiskt program som bl a innehåller en vision för kommunens personalpolitik. Du hittar visionen på följande sida eller i det personalpolitiska programmet på intranätet under Styrdokument.

Verksamhetsidé

En verksamhetsidé talar om vilka vi finns till för och vad vi vill åstadkomma. Ibland innehåller verksamhetsidén också målet eller ändamålet med verksamheten. Verksamhetsidén är långsiktig och därför görs oftast inga ändringar mellan åren.

Fullmäktige har formulerat en verksamhetsidé som gäller för hela kommunen oavsett verksamhetsområde.

Verksamhetsidén finns på följande sida och i kommunfullmäktiges mål och budgetdokument som du kan hitta på intranätet under Styrdokument.

Nämnder, styrelser och andra politiska organ kan formulera egna verksamhetsidéer. En förutsättning är att verksamhetsidéerna hänger samman med och stödjer kommunens övergripande verksamhetsidé.

Värdegrund

Värdegrunden är ett gemensamt förhållningssätt som handlar om vad vi tycker är rätt, önskvärt och viktigt att leva upp till.

Kommunens värdegrund har fastställts av kommunfullmäktige och beskrivs i Haninge kommuns personalpolitiska program (se följande sida).

Nämnder, styrelser och andra politiska organ kan formulera egna värdegrunder. En förutsättning är att den egna värdegrunden hänger samman med och stödjer kommunens värdegrund. För flera verksamheter, t.ex. äldreomsorgen och skolan, finns också nationella värdegrunder att ta hänsyn till.

Vision

"I Haninge känner sig alla trygga och stolta över att bo och verka. Här finns en rik natur, stads och landsbygd samt en fantastisk skärgård. Haninge kännetecknas av mångfald och är en mötesplats för människor. Alla är välkomna i Haninge. Här är alla människors lika värde, rättigheter och skyldigheter grundläggande. Varje individ har rätt till respekt för sin person, sina val och sina känslor. I Haninge finns något för alla. Här skapas och förverkligas idéer och intressen. Här finns skickliga entreprenörer och framgångsrika företag, ett rikt förenings- och kulturliv, attraktiva boendemiljöer och bostadsområden. Valfrihet bejakas och människor, unga som gamla, känner ansvar och delaktighet i samhället.

Kommunens verksamheter och service har hög kvalitet och utvecklas i dialog med invånarna. I Haninge värnas den biologiska mångfalden och våra gemensamma resurser. Hela Haninge präglas av en långsiktigt ekologisk, social och ekonomisk hållbar utveckling. Som en del av en växande Stockholmsregion har Haninge vuxit fram som en regional stads-kärna. Här är det enkelt att starta, driva och utveckla företag vilket ger jobb, möjligheter och framtidsutsikter för den växande befolkningen."

Källa: Kommunfullmäktiges mål & budget 2012-2013

Personalpolitisk vision

"Haninge kommun är Sveriges bästa kommunala arbetsgivare och bedriver Sveriges bästa kommunala verksamhet."

Källa: Personalpolitiskt program

Verksamhetsidé

"Haninge kommun ska driva Sveriges bästa kommunala verksamhet genom att på bästa sätt sköta det uppdrag som kommunens medborgare anförtrott oss – att Haninge ska vara en attraktiv kommun i ständig utveckling."

Källa: Kommunfullmäktiges mål & budget 2012-2013

Värdegrund

- Verksamheten präglas av långsiktigt hållbar utveckling; ekonomiskt, ekologiskt och socialt.
- Ständigt arbeta för medborgarna samt förbättra och utveckla verksamheten utifrån uppdraget.
- Bemöta våra medborgare med professionalism och respekt.
- Värna om kommunens resurser på ett ansvarsfullt och långsiktigt hållbart sätt där medarbetaren utgör vår viktigaste tillgång.

Källa: Personalpolitiskt program

Mål och indikatorer

Målen i styrmodellen är de övergripande målen som omfattar hela kommunen och som fastställs av kommunfullmäktige. Målen ska peka ut en riktning och anknyta till visionen. Målen anpassas utifrån de ekonomiska ramarna och avser ett eller flera år. Viss uppdatering av målen sker årligen i samband med att fullmäktige beslutar om mål och budget.

Kommunen strävar efter att bli en ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar kommun. Fullmäktiges mål delas därför in i tre områden utifrån dessa perspektiv. Flertalet mål riktas till alla nämnder, men det finns också mål som gäller en specifik nämnd.

Fullmäktige beslutar om indikatorer och målvärden* för de övergripande målen. Även nämnder kan till exempel i samband med uppföljning besluta om indikatorer och målvärden kopplade till strategierna. Val av indikator gäller oftast för flera år, målvärden kan sättas för det kommande året eller för flera år framåt. Flera av fullmäktiges indikatorer går att fördela per nämnd, och inte bara för hela kommunen. För alla indikatorer anges ett målvärde som används för att kunna följa utvecklingen mellan åren.

På kommunens hemsida finns kommunfullmäktiges mål och budget där det framgår vilka mål som är aktuella.

* Indikator är ett mått som ger information om målet är uppnått eller inte. För att kunna bedöma om utvecklingen har gått i önskad riktning krävs ett utgångsvärde och ett slutligt målvärde för indikatorn.

Nämndernas strategier

Strategin är ett långsiktigt övergripande tillvägagångsätt eller färdriktning för att nå målen. En strategi beskriver mönster av beslut och handlingar för att nå framtida framgång. Utifrån kunskap om nuläget och vilka insatser som ger mest effekt, fattas beslut om de vägval som prioriteras för att nå målet.

Utifrån fullmäktiges mål utformar nämnderna strategier. Flera av fullmäktiges mål kan omfattas av samma strategi. Det finns också kommunövergripande strategier som nämnden har att förhålla sig till. Detta gäller till exempel det personalpolitiska programmet och klimatstrategin. Nämnder bör därutöver inte ta fram

egna direktiv eller nämndspecifika mål då det finns en risk att styrningen blir otydlig.

Nämndernas verksamhetsområden regleras i många fall av lagar eller särskilda föreskrifter. Dessa regler kan innehålla krav till exempel på att mål eller riktlinjer fastställs av nämnd, kommunstyrelse eller fullmäktige. Här kommer styrmodellens regler i andra hand – det statliga regelverket har högre prioritet.

Förvaltningarnas åtaganden

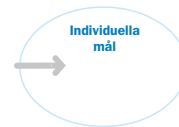

Ett åtagande kan beskrivas som en förpliktelse eller ett förhållningssätt. Åtaganden görs ofta på ett års sikt. Utifrån nämndens strategier formulerar förvaltningen sina åtaganden. Varje åtagande ska kunna hänföras till fullmäktiges mål och nämndens strategi. Alla åtaganden ska rymmas inom nämndens ekonomiska ramar.

Aktiviteter

Inom förvaltningen bryts åtaganden ned till aktiviteter, d v s vad ska vi på vår avdelning/enhet utföra för att åtagandena ska fullföljas. En aktivitet kan vara ett projekt, en utredning eller löpande arbete. Aktiviteterna är oftast ettåriga.

Individuella mål

Alla medarbetare ska ha individuella mål som är kopplade till avdelningens eller enhetens aktiviteter. Dessa är i sin tur kopplade till förvaltningens åtaganden och nämndens strategier som i nästa led är kopplade till fullmäktiges mål. De individuella målen följs upp i resultat- och målsamtal mellan medarbetare och chef.

STYRDOKUMENT är ett verktyg som kan användas för att förstärka lagstiftning och fullmäktiges mål inom olika verksamhetsområden. Kommunen kan besluta om egna styrdokument, såsom planer, program, policy och riktlinjer. Ett styrdokument kan vara ett stöd i arbetet med att förverkliga fullmäktiges mål, t ex klimatstrategins handlingsprogram kan användas för mål rörande ekologisk hållbarhet.

Det finns styrdokument som tas fram gemensamt med andra aktörer (kommuner, landsting etc). Flerpartsöverenskommelser och branschstandards bör integreras på lämpligt sätt i nämndens planering, genomförande och uppföljning.

”En strategi beskriver mönster av beslut och handlingar för att nå framtida framgång.”

Uppföljning krävs för styrning

En väl fungerande uppföljning är en viktig del av styrningen av och en förutsättning för decentralisering av ansvar och befogenheter. Eftersom målet med den kommunala verksamheten är service/nytta för medborgarna måste verksamheten styras och följas upp utifrån en helhetssyn på ekonomi, prestationer och kvalitet.

Fullmäktiges mål och budget följs upp löpande under ett verksamhetsår:

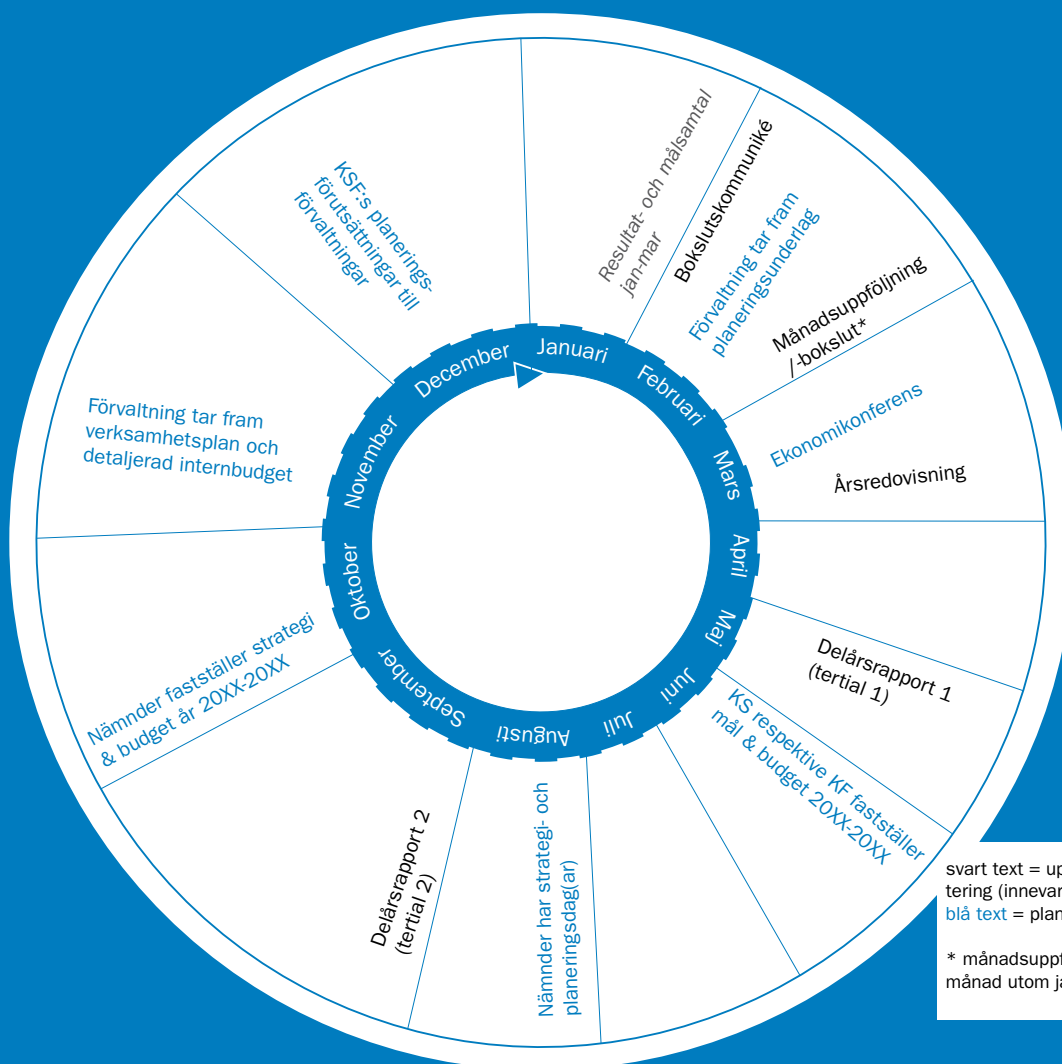
- Månadsuppföljningar görs alla månader utom januari och juli. De har hittills haft störst fokus på ekonomisk uppföljning och prognos.
- Delårsuppföljning (och delårsrapportering) görs två gånger årligen. Fullmäktiges mål och budget följs upp och analyseras, vilket innebär att uppföljningen omfattar både ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat. Prognoser avseende uppfyllelse av fullmäktiges mål görs.

- Årsredovisningen omfattar ekonomi och verksamhet för verksamhetsåret. Krav på årsredovisningar finns i lagen om kommunal redovisning och kommunallagen. Bedömningar görs om fullmäktiges mål har uppfyllts eller inte.

Utöver ovanstående kan fullmäktige, kommunstyrelsen eller nämnder ge förvaltningen i uppdrag att göra särskilda uppföljningar och utvärderingar som ska rapporteras.

På individuell nivå sker resultat- och målsamtal. Detta sker under första kvartalet varje år då medarbetarens insatser relateras i förhållande till uppsatta mål.

Årscykel

svart text = uppföljning och återrapportering (innevarande) år.

blå text = planering av kommande år.

* månadsuppföljning/-bokslut sker varje månad utom januari och juli.

*”Målen ska peka ut en riktning
och anknyta till visionen.”*

Haninge
kommun

136 81 HANINGE tel 08-606 70 00 www.haninge.se